

## Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.  
Fél évre . . . 3 frt — kr.  
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.  
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:  
vasárnap és csütörtökön.

# SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

## Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorost vagy annak törőfőgátáért 4 krajczár.

Ezenkívül minden egyszeri közlés után 30 kr belyegdíj fizetendő.

Nagy és többször közlendő hirdeményeket árkedvezményben részesít a kiadóhivatal.

A „Nyílt tér“-ben közlendő cikkekért soronként 10 kr fizetendő.

## SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Ifj. Dobay János szerkesztő lakásán.

A lap belfartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetések, nyíltéri cikkek stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

## KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

## Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenkint jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hírlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.  
Fél évre . . . 3 frt — kr.  
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.  
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

## A miniszterelnök beszéde.

(Vége.)

A mi a pénzügyi helyzetnek általános romlását illeti, azt gondolja, hogy egy ország pénzügyi helyzetének megítélésében irányadónak szolgál az is, hogy az állam szükségleteire minő hitel mellett kénytelen kölcsönöket felvenni. Azt sem szükséges talán bővebben fejtegetni, hogy 1875. előtt, különösen az utóbbi időkben, körülbelül 8 százalékos rövid törlesztésre s csak jelzálogra kaphatott a magyar kölcsönt. Hogy ez is a pénzügyi helyzet romlását jelentené, ezt el nem ismerheti. Azt mondják, hogy terheink nőttek és deficitünk mégis van,

pedig ez a kormány épen arra vállalkozott 1876-ban, hogy pénzügyeinket rendezi. Sajnos, terheink nőttek, de ha valaki 1875. óta a kormány eljárásának sikerét vagy sikertelenségét meg akarja ítélni, annak figyelembe kell venni ama körülményeket is, a melyek közt munkáját vezetnie kellett. Nézzük csak meg ezeket. 1835-ben alig alakult meg az új kormány, már is kezdődtek a keleti bonyodalmak. Mire valamit lehetett volna tenni, azok már meglehetősen erős mozgásban voltak. Hogy ezek az események a nehéz pénzügyi műveletek keresztülvitelére nem voltak valami kedvezők, azt hiszem, senki sem fogja kétségbe vonni. Mindamellett azonban még ebben az időben is, igaz, rosszabb feltételek alatt, mint különben lehetett volna, sikerült Magyarországot az általa már említett súlyos kölcsön nyomása alól megszabadítani és a magyar járadékot, melyet eddig bevezetni nem tudtak, a pénzpiacra bevezetni.

Később sikerült, és ez sem jele a hanyatlásnak, a 6 százalékos aranyjárdékot 4 százalékosra átváltoztatni, a miből az államkincstárnak évente mintegy 2 millió forintnyi haszna lett.

És itt, t. polgártársaim, — így folytatta a miniszter — elérkeztem oda, a hol elismerhetem azt, a miben tévedtünk. Ez az, hogy engedve a mindenfelől jövő nyomásnak, de ohajtva magunk is a minél gyorsabb haladást, tulmeltünk azon a mértéken, de mindig az ország érdekében tett investíciók miatt, a meddig azt az ország jövedelmének természetesen fokozása megengedte. Bevallom, hogy ebben hibáztunk, s a midőn mondom,

hogy a mindenfelől jövő nyomásnak engedtünk, ezt nem azért teszem, mintha ezáltal a kormány felelősségét lerontani akarnám, mert tudom, hogy a kormány felelős az ilyenekért és hogy a kormány kötelessége szembeszállani minden aspirációval, melyet az államkincstár helyzete meg nem enged. Ebben nem voltunk eléggé szigorúak s épen azért, mert hibáztunk, vállalkoztam magam a pénzügyi tárcza vezetésére, habár tudom is, hogy nehéz és kellemetlen munka s jó barátok szerzését épen nem helyezi kilátásba, de én, uraim, azt hiszem, ha részes voltam a hibának, épen azért kötelességem megpróbálni a nehézségeket leküzdeni.

Tettem ezt a választások előtt néhány hónappal azért, mert tudtam, hogy nem sokára módjában lesz a nemzetnek megmondani, hogy bizik-e abban, hogy ha ez az ügy az én kezimből van, jó kezekben van. Ha bizik: kötelességem halálra kitartani; ha pedig nem bizik: legyen módja minden nagyobb megrázkódtatás nélkül alkotmányos uton másra irányozni figyelmét.

És most, uraim, kénytelen vagyok önök előtt, miután már a pénzügyminiszteriumot vezetem, talán némileg kellemetlennek lenni.

Rendbejövételünk egyik főfeltétele a legnagyobb takarékoság minden téren, azaz, hogy a mit megtakaríthatunk, a nélkül, hogy hátramenjünk, takarítsuk meg, és hogy rendes kiadásainkban ne azt tegyük, a mi jó volna, hanem azt, a mi okvetlenül szükséges.

A másik, a mint megmondtam a törvényhozásban, a választások előtt, az,

hogy jövedelmeinket fokozni kell. Az egyenes adóknak különösen két fajtát, a föld- és házadót emelni, ez idő szerint lehetségesnek nem tartom.

A mi a fogyasztási adókat illeti, azt hiszem, hogy sokan vannak, kik ismerik, hogy más államok mily óriási jövedelmeket vesznek be az adóból. Tudom, hogy mi nem hasonlíthatjuk össze magunkat eme államokkal s hogy népességünk arányánál fogva nem követelhetünk abból annyi bevételt, mint azokban van. De hogy a mi ez adónemből ma befoly, az majdnem a nevétség csekély. Ezt az, ki összehasonlításokat tesz, tagadni nem fogja; a mitől én sokat várok, az a szeszfogyasztási adó, és pedig úgy, hogy az amugy is meglehetősen súlyos helyzetben levő szesziparunkat túl ne terhelje, hanem annak fennállását inkább biztosítsa.

És most jövőre oda, tisztelt uraim, a hol, a mint mondtam, kellemetlen leszek. Van egy forrás, a melyből Magyarországon sokat lehetne meríteni; ez a dohányjövődék.

Ha nálunk minden egyes állampolgár annyi vásárolt dohányt dohányoznék, mint a mennyit dohányzik, s minden polgár beszállítaná a dohányjövődéknek azt, a mi törvény szerint az államé, akkor a dohányjövődék kerek 12 millióval hozna be többet. Hova lesz tehát e 12 millió? Elkallódik s megosztottnak rajta, természetesen kisebb mértékben, a dohánytermelők, a kertészek és mások, kik amugy is előnyös helyzetben vannak. Azonban nem érik meg ezzel, hanem a dohánynak egy tetemes részét tiltott uton árusítják el, melynek tiszta

## A „Székelyföld“ tárczája.

## Az én kalandom.

Csak egyetlen egyszer volt benne részem; el is mondom. Legszívesebben azzal kezdem, hogy leány vagyok; ez érdekesebbé teszi a bevezetést, mint ha mindjárt azt mondom, hogy vé . . . Mit habozok annak kimondásával, mit tiz év előtt egy szentelen suszterinas egész nyíltan kiáltott rólam?

A Broadwayon történt és az emberek bámulva álltak egy új üzlet előtt. Lassankint én is oda mentem és a már említett inas készséggel helyet engedtem nekem.

— Félre az utból, gyermekek, — szólt — a csoroszlya új lábat akar magának venni.

Nos tehát, kimondtam, vén csoroszlya vagyok, új lábra van szükségem, miután gyermekkorom óta — leestem a lépcsőkön — erősen sántítok.

Már pedig egy becsületes iparosnak nem szép, nem gazdag, sántító hatodik leánya után nem igen török magukat a fiatal emberek, és megnyugvással néztem, hogy öt nőtestvérem mint kerül lassankint főkötő alá, én pedig elfoglalom helyemet a nem épen irigylésre méltó „vén nénikék“ között. Van ugyan a vén nénikéknek egy igen tiszteletre méltó faja, kik a „Country Seal“-ban laknak, fogatot tartanak és vendégeket fogadnak. Sajnos, én más fajtahoz tartozom,

ahhoz t. i., mely mint valami öröklött butordarab, csupa kegyeletből tiszteletben és gondozásban részesül, habár a szoba díszét nem igen emeli.

De annál több hasznomat vették. Így például harmadik nővérem, tekintettel az idegen országok iránt táplált előszeretetemre, — nem emlékszem, hogy valaha kifejeztem volna valahol — Guatemalába hívott magához, hol — azt hiszem, hetedik — leánykaja születése előtt két és születése után szintén két hónapig voltam elfoglalva.

Minden dicsőség mulandó és így végre én is haza kerültem newyorki kicsiny oldmaid lakásomba.

Egyik reggel künn állók a Panama gőzhajó fedélzetén; jobb kezemben az elkerülhetlen „vén szüzek“ esernyője, a balban hálás sógorom kedves ajándéka: a Loritta papagáj.

Nem tartozván azon vén hajadonok közé, kik macskákat és madarakat nevelnek, sógoromnak nem épen nagy köszönettel tartoztam; ámde „ajándék lónak nem nézik a fogát“, mondja a példabeszéd; remeteségem új lakosával és titkos sohajommal kelet felé indultam.

Soha és seholsem szoktam feltűnni; de hogy most a hajón a nagy kalitka és annak fáradságától kajdácsozó zöld rabja az összes utasok figyelmét magára vonta, nem épen növelte az állat iránti rokonszenvedésem.

Loritta ezzel nem sokat látszott törődni. Mások elismerése pótolta nála urnője szeretetét és én megelégedtem azzal, hogy a többiek ettették és gondozták. Utazásunk első napjai elmúltak már, midőn a hajó gyanusan inogni kezdett s barátságos utitársaim szája és orra körül megjelent az az áruló fehérség, mely után mindent lehetett várni.

Papagájom is kénytelen volt a természet ez adóját leróni. Betegsége idejében barátai a leggyalázatosabb módon elhanyagolták és én kénytelen voltam hozzá látni, hogy kalitkáját kitisztogassam, őt magát megetessem.

A tengeri betegség olyan, mint a heves záporosó. Ez mint az egészen váratlanul jön, és ép úgy, mint az, hirtelen, váratlanul elmarad.

Pár nap múlva az utasok újra beszélgetve állottak a fedélzeten; ép úgy, mint annak előtte, körülvevették a frissre mosott kalitkát.

— Loritta, Loritta . . . szép madárkám! Kell-e cukor, Lori? — kiabáltak mindenfelől és én kissé oldalt állva, benső megelégedéssel szemléltem, hogy az én Lorim szenvedélyesen csapkod a fehér ujjak felé, melyek neki czukrot nyújtanak, és sárga fejét állhatatosan fordítja én felém.

És ezért én szerettem, szerettem úgy, mint a hogy a vén hajadonok állataikat szeretik. Kis lakásomban, a park közelében, általa minden megelégnék. Utánam jött a folyosóra, konyhába, utánam kiabált, ha ki-

mentem a házból, egész nap beszélt és énekelte, lyukakat hasított a takarókba és függönyökbe, egy szóval . . . mindent megtett, a mit a kedves házi zsarnok megtehet, hogy magára vonja a figyelmet. Csak egy tekintetben nem egyeztünk. Lorittának nem volt érzéke a délutáni álm iránt, és hogy a folytonos zaj, a szüntelen kajdácsolás elől egy rövid órára megszabadulhassak, a madárkalitot száműztem a szobákból és kiállítottam az erkélyre. Loritta annyira megszokta a szabadságot, hogy még ha elmentem is, nyitva hagyta ajtaját, és egy napon körmivések mentek arra, kik a park közelében dolgoztak, köveket dobáltak felé, mignem rémületében felkiáltott és elrepült.

Mint mindennap, úgy akkor is délután álmomból felébredve, az üvegajtóhoz lép'em, honnan Lori ujjongva szokott felém repülni; ma nem találtam ott, az utca felől pedig durva kacaj hangzott fel. A munkások, kik elűzték, nem is tudták megérteni, mint lehet ily elrémülni, halálra ijedve állni egy üres kalit előtt.

Beállt az est, vele a homály is. Még mindig ott ültem az üres madárház előtt, hivatam szökevényemet, és midőn éj lett s az utozákön minden elcsendesedett, gyorsan kendőt vetettem magamra, áthaladtam a parkon és ha biztos voltam benne, hogy sehol egy élő lélek sincsen, fölöztem a fák közé és hivatam madaramat,

jívedelme 12 milliónak felel meg. Ré-  
szemről bizom benne, hogy ez nem fog  
így maradni, és a mit erre törvényhozá-  
silag tenni tehet, még ha kellemetlen is,  
meg fogom tenni a tölem telhető erővel.

Összevonva azokat, a miket a pénz-  
ügyi helyzetről és az orvoslási módokról  
mondottam, az én orvos-szerem a jelzett  
takarékosságot, a jövődeknek — a hola  
legkönnyebben elviselhető — emelése,  
azaz annak, a mi a kincstárt jogosan  
megilleti, a kincstár számára való meg-  
őrzése és megszerzése. Még csak egyet  
kivánok megemlíteni. Tudom, hogy Ma-  
gyarországon alig van valami ellen any-  
nyi panasz, mint a pénzügyi adminis-  
tráció ellen. Tudom, hogy e panaszok  
tulzottak, de tudom azt is, hogy bajok  
vannak, a mit annál inkább megmond-  
hatok, mivel senkit sem sérték vele, mi-  
vel a bajt nem személyekben, hanem az  
adminisztráció egész rendszerében ke-  
resem. Éppen ezért nem szándékozik  
egyes pozitív javaslatokkal előállni,  
mert a pénzügyminisztériumban már  
munkában van és remélem, egy vagy  
másfél év leforgása alatt érvényesíthető  
lesz az az organizmus, a melynek alap-  
eszméje az, hogy a pénzügyi közigazga-  
tás különböző ágai már a vidéken az tör-  
vényhatóságokban egymással és ez utón  
az összes közigazgatással kontaktusba  
jőjön. Remélem, hogy az erre való tö-  
rekvés nem lesz eredménytelen és hogy  
sok méltó panasznak fogja elejét venni.

Végül áttért a véderőre és a béke  
kérdésére. Pénzügyeink rendezésének  
mindenesetre nagy megnehezítője, —  
mondá — hogy véderőnk költségeinél  
takarékoskodni nem lehet; azonban nem  
szeretném, ha ez oda magyaroztatnék,  
mintha én a kilátásokat háborúval fe-  
nyeztetőknek tartanám. Én, uraim, lá-  
tom, hogy Európa összes hatalmasságai  
és államai ohajtják a békét; remélem,  
és azt hiszem, alaposan remélhetem,  
hogy ez nem is fog egyhamar megza-  
vartatni. Mondom, és azt ismétlem, hogy  
véderőnk fentartani, sőt fejleszteni va-  
gyunk kénytelenek, a midőn minden  
állam körülöttünk annak nemcsak meg-  
tartását, de növelését tűzte ki céljául.  
Szomorú helyzetet, de nem áli rajtunk  
megszüntetni, míg hazánk biztonságáról  
gondoskodni nemcsak egyik első, de leg-  
első kötelességünk.

Felviradt. Alig, hogy könnyed szürkeség  
borította az eget, — a háztetűkre rég köd  
borult — aggodalmasan átvirasztott órák  
után künn álltam az erkélyen; reméltem,  
vagyha reméltem, hogy az éhség talán visz-  
szatérésre kényszeríti kedves madaramat.

Loritta! Szegény Loritta! Saját hangom  
elrémitett a még alig ébredő nap halotti  
csendjében. Az én hangom szólt ily szomo-  
rúan? Lehetséges lenne, hogy én sirok? A  
mily szokatlan volt előttem a bánat, ép úgy  
nem ismertem a könnyeket sem; ostobának,  
gyermeknek tartottam önmagamot; aztán  
mégis jól kisírtam magamat és könnyeim az  
üresen álló kalitra hulltak.

Elmult a második nap. Csöndes szobáim-  
ban jártam fel s alá és — magam sem tudom,  
miért — gyakran a fali órát, majd ismét az  
ajtót néztem, és újra meg újra a kalithoz  
mentem.

Az óra ötöt ütött, midőn hirtelen és heve-  
sen megrántja valaki a csengettyű zsinorját.  
Lépesőmön férfiak állottak.

— Ön az, kinek a madara megszökött?

Aggodalmasan, meglepetve bólintottam.

— Vissza akarja keríteni?

Nem tudom, hogy mit válaszoltam, any-  
nyira figyeltem.

— Lehozom, ha pénzt szán rá.

— Hol? Hol?

Csak ennyit tudtam kérdezni, midőn az  
emberek egyike előre tolakodik és röviden,  
szaggatottan elmondja, hogy madaram egy  
óra óta a közel fák egyikének legmagasabb  
ágaira menekült, s jó pénzért lehozza.

A folyosón ezalatt egész embertömeg gyűlt

Beszéde befejezését ismételten kö-  
szönetet mondott.

## SZEMLE.

Ő Felsége a király kolozsvári időzése  
alkalmával fényes tanujelét adta fáradhatat-  
lan munkássága, kitartása, energiája és ügy-  
érdekeltségének. Azon kívül, hogy a számos  
küldöttséget fogadta, s azok igen-igen sok  
tagját megszólításával tüntette ki, s minde-  
nikhez roppant tájékozottságra mutató szak-  
kérdéseket intézett, meglátogatott minden  
közintézetet s ügyeikről a legapróbb rész-  
letekig felvilágosítást kért. A Felséggel  
Tisza min. elnök volt.

Szeptember 23-án d. u. 1/2 órakor elindult  
s meglátogatván a Mátyás király születés-  
házában elhelyezett kaszárnyát, a Károlyina  
és katonai kórházat, innen a kereskedelmi  
akadémiába tért. Az akadémia igazgatója:  
Kiss Sándor kalauzálása mellett az újonnan  
épült intézet minden részét megsejmelte s  
az emeleti helyiségek megtekintését is  
ajánlva az igazgató, a Felség így felelt:  
„Intézetök igen szép, mindent  
meg akarok nézni.” A diszteremben az  
e célra készített arany tollal beirta nevét  
az emlékkönyvbe. A 3-ik osztályban két  
tanuló feleletét a francia nyelvből végig  
hallgatta. Az este 10 óráig való tanulását  
a benlakók sokalni látszott, mivel azt  
mondta: „Hát olyan későig tanul-  
nak?...” Eltávozásakor az igazgatónak e  
szavakat mondá: „A látottakkal meg  
vagyok elégedve, köszönöm.”

Ezután a kolozsmonostori gazdasági fan-  
intézetet szerencsétlenül. Az intézet bejárata  
fényesen föl volt díszítve. Szemleutijában Ő  
Felségét Vörös Sándor igazgató kalauzolta.  
A vegytani, természettani, természetrajzi,  
növénytermelési, állattenyésztési, erdőszet-  
tani, mértani és építészeti gyűjtemény-  
tárakon áthaladva, a convictus egyik lak-  
szobáját tekintette meg, kérdőzködve az  
intézet alapítása, a tanárok és tanulók lét-  
számáról. A helyes vezetésért megelégedését  
legkegyelmesebben nyilvánította.

A vegytani intézetbe menve, Dr. Fabinyi  
chemiai experimentumaira hallhatólag mon-  
dá: „Ez valami. Ez pompás.” Végül  
Tiszának a körülállók úgy nyilatkoztak:  
„Ha ilyen berendezésű intézete-  
ink lesznek, igen jó lesz.”

Négy óra felé a női ipariskolát szerencsé-  
sítette Ő Felsége. Itt az elnök: Br. Wessellény  
Istvánné bemutatta a választmányt Ő Fél-  
ségének, László Józsefné pedig a növendé-  
kek munkáit. Az intézetre vonatkozó sok  
oldalu kérdés után azon megjegyzést tette,  
hogy: „nehány évvel ezelőtt nem  
is képzelte volna az ember, hogy  
itt is ilyen szép női iparcikket  
ket fognak készíteni.” Az elnök bá-

össze, kik részint kíváncsián, részint vára-  
kozálag figyelték a beszélgetés eredményére,  
a nyitott ajtón át pedig embereket vettem  
észre, a kik a fa tetejére nézve, kételkedőleg  
vitakoztak. Első perczben nem tudtam ha-  
tározni; fejem szédült, egy negyedórai gón-  
dolkozási időt kértem.

— Akkorra besötétedik, holnapig pedig  
megfagy — válaszolt az udvarias „madár-  
fogó”. Szavai még akkor is fejemben zug-  
tak, midőn bezárt szobámban egyedül ma-  
radtam.

Előttöm az erkély és a tulodalon a fa, ho-  
vá a madár elrejtőzött. Ha hívom, talán meg-  
hallja hangomat; de lent emberek állnak és  
elriasztják, ha le akar jöni. Itt már a vén  
szűz szólt belőlem. Ennyi ember előtt hogy  
rimázkodhatom madaramnak?

Most léptek közelednek az ajtóhoz. A  
csengettyű megszólal. Hirtelen elhatározás-  
sal így szólók a belépőkhez:

— Köszönöm, uraim, nem hozatom le.

Ezután gyorsan bezártam az ajtót és tisz-  
tán kivethettem a csalódás és bosszankodás  
nem épen válogatott kifejezéseit.

Rövid idő múlva az ablakhoz léptem. Az  
utcán még több ember, mint azelőtt. Látom,  
hogy sok nő veszi körül a „madarász”-t,  
mintha valamit meggátolni akarnának, és  
hirtelen kiragadja magát, karját emeli és a  
fa felé céloz. Ágai körül reszkette, nyögve  
emelkedik valami a magasba és én — éle-  
temben először — felkiáltottam fájdalom-  
ban. Reményem, hogy Lorit az esthomály  
beálltával lecsalhatom, meghiúsult.

Harmadnapon csendesen ültem varró-asz-

róné kérésére nevét egy emlékkönyvbe be-  
írni kegyeskedett.

A román kath. szeminárium igen szépen  
kidíszített ajtajában az erdélyi püspök Lón-  
hart Ferencz, Dr. Salzbauner János igazgató  
s még számosan várakoztak Ő Felségére. A  
látottakkal teljesen meg volt elégedve.

Az ev. ref. főtanodánál a zászlókkal, zöld  
lombokkal és ozimerekkel szépen feldíszített  
épület előtt Szász Domokos ref. püspök és  
számosan, mindannyian diszmagyarban, vá-  
rakoztak Ő Felségére. Az apró részletekig  
beható kérdőzködés után ráírta nevét egy  
ez alkalomra készített, művészi initállokkal  
ellátott emléklapra. Mikor kocsijához ért,  
még egyszer visszafordult s azt mondá Tisza  
Kálmánnak: „Ugy látom, hogy ez intézet-  
ben igen szép előkészületek tettek ez al-  
kalomra.” „Hát még ezek az egészséges  
éljenek, Fölség” — jegyezte meg Tisza K.  
mosolyogva.

A színházi diszleőadást is legkegyelmeseb-  
ben megnézni méltóztatott Ő Felsége.

Szeptember 24-én a tudomány-egyetemet,  
a Maria-Valeria árvaházat és az unitárius  
főiskolát szerencsétlenül magas látogatásával  
Ő Felsége. Mind az egyetemen, mind az  
árvaházban bejegyezte nevét az emlékk-  
önyvbe. 24-én este 9 órakor elutazott Ő  
Felsége s a mint Kolozsmegye és Kolozs-  
vár város küldöttsége előtt kijelentette,  
a kolozsvári fényes fogadtatás a legkellem-  
esebben lepte meg s itt töltött napjait mindig  
kellemes emlékei közé fogja számítani.

A király Ő Felsége szept. 25-én reggel  
Budapestre megérkezett. A pályaudvaron  
Pestmegye főispánja, a főpolgármester és a  
főkapitány diszmagyarban fogadták. A kö-  
zönség lelkesen üdvözölte az uralkodót. Ő  
Felsége a várpalotába hajtatott, hol délelőtt  
fogadta gr. Bylandt-Rheidt hadügyért, to-  
vábbá Tisza miniszterelnököt és Pejacevics  
grófot. 26-án reggel Ő Felsége Jozsef főher-  
ceggel kiment Főthra a hadgyakorlatok  
megszemlélésére.

Bismarck birodalmi kancellára a közügyek  
terén töltött 25 éves jubileumát Friedrichs-  
ruheban, szük családi körben ülte meg. Vil-  
mos császár, szerencsekívánata mellett, egy  
értékes vasat és arczképét küldötte. Számta-  
lan üdvözlöt kapott levélileg és távirati  
úton.

A képviselők gyűlékezése. Az új képviselő-  
ház tagjai már nagy számmal vannak a fő-  
városban. A szabadelvű-párt köre, melyet a  
szünet alatt teljesen és díszesen renováltak,  
25-én este már igen látogatott volt, s főleg  
az új képviselők jelentek meg igen nagy  
számban. Az egész estén át folyt az ismer-  
kedés és kölcsönös bemutatás, és a klub  
könyvébe már is az új tagok egész sora je-  
gyezte be magát. Midőn Tisza miniszterel-  
nök ifj. Szögyeny-Marich László külügymi-

talom mellett. Az üres kalit már a lomtárban  
függött és én épen azon gondolkodtam, nem  
kellene-e Naminnak, legfiatalabb testvérem-  
nek, gyümölcsöt befőzőm, és hogy örülne-e  
a fiatal asszony, ha a vén néni ke magára  
vállalná a fáradságot; igen, elhatároztam,  
hogy este hozzá utazom és felajánlom neki  
szolgálatomat. De hová teszem addig a ma...  
Igen, hiszen elszökött!

Sokáig elmerenghettem, midőn jól ismert,  
éles hang hat be szobámba.

— Lor—i—ta, Lor—i—ta!

Egy pillanat alatt az ablaknál termettem.  
Reszkette kihajlom arra felé, honnan a  
hang jött.

— Lor—i—ta!

Kimentem az erkélyre és feltekinték a  
fákra.

— Hol vagy, Lori!

— Oh, Lorita, come, come!

És csakugyan az egyik fa ágai között meg-  
pillantok valami zöld apróságot, a mi bá-  
gyadtan, de élve ül az ágon és a szél által  
hajtatva, majd felemelkedett, majd lejjebb  
szállt.

— Szegény fáradt madaram!

Ugy szólván öntudatlanul rohantam az  
utczára. Bántam is én, hogy emberek vesz-  
nek körül, a midőn fedetlen fővel a kőműve-  
sekhez futok, kik a parkban dolgoztak.

— Tíz percze adja ide letráját, megfize-  
tem, a mit kér.

A letrát oda támasztották a falhoz és a  
nyilvános parkban, egész csoport ember  
előtt, kik mindnyájan nevettek, rövid lábam-  
mal ügyetlenül kusztam fel. Le nem néztem,

niszteri osztályfőnök kíséretében megjelent  
a klubhelyiségben, a nagy számmal együtt  
levő képviselők zajos éljenzéssel üdvözölték  
a szabadelvű-párt vezérét.

A romániai közhangulat, a velünk való ke-  
reskedelmi viszony tekintetében, sokat vál-  
tozott az utóbbi időben. A román mezőgaz-  
dák körében kérvény forog, mely a k-rmányt  
a kereskedelmi szövetség megkötésére ösz-  
tönzi. Mint értesülünk, a kérvényt már a  
képviselők közül is többen aláírták.

Hát az érdekek utóljára is helyesebb utra-  
terelik a szenvedély által pillanatnyira elra-  
gadt elmét. Természetes okokat találunk  
e fordulatra Románia áruforgalmi statisztiká-  
jában. Ez év első felében összes kivitele  
volt 86,857 lei értékű; bevitele pedig 159  
ezer 343 lei értékű; tehát a mérleg nagyon  
passív. Hogy csak monarchiánkat említsük  
külön, ide behozott Románia 25,324 lei, és  
innen kivitt 73.466 lei értékben. Így vi-  
szonylik forgalma aránylag a nyugati álla-  
mokkal is. Az újabb mozgalmat tehát indo-  
koltnak és természetesen találjuk.

Részünkről semmi okot se látunk arra,  
hogy eddigi álláspontunkon változtassunk.  
Mi kezdett óta előzékenyek és egy méltányos  
szerződés megkötésére hajlandók voltunk; a  
tárgyalások mindannyiszor Románia maga-  
tartása miatt szakadtak meg.

Mi most is előzékenyek leszünk, de lejjebb  
nem alkusunk.

Bulgária ostromzár alatt. Törökország és  
Oroszország között létrejött a megegyezés és  
a bolgár válság megoldását célzó új program  
lényegesebb pontjai fölött. A török kormány  
e megállapodásokat tudatni fogja a nagy-  
hatalmakkal, kikérve azok hozzájárulását.

Az egyezség főbb pontjai a következők:  
1. Egyenlő rangban levő török és orosz  
biztos küldetük ki Bulgáriába.

2. Koburg Ferdinánd hercegnek el kell  
hagynia az országot.

3. Erélyes kormány alakíttatik, mely új  
választásokat rendel el és ezek alapján új  
nagyszobranje hivatik össze.

Ha Koburg herceg nem teljesítené Tör-  
ökország parancsát és továbbra is Bulgáriá-  
ban maradna, a bolgár kikötők ostromzár  
alá vétetnek. Orosz hadihajók fogják bloki-  
rozni a Dunán és a Fekete-tengeren a bol-  
gár kikötővárosokat. Ha Ausztria-Magyar-  
ország a dunai városok ostromzárában nem  
akarna résztvenni, Szerbiát szőlítják föl,  
hogy a határt kordonnal zárja el. A rumé-  
liai és a macedoniai határt Törökország  
fogja elzárni.

E javaslatokat, melyeket a kabinetek az  
egymás között folyt legutolsó tanácskozá-  
sok alkalmával állapítottak meg, Német-  
ország és Franciaország elvben már el-  
fogadták.

Angolország magatartása. Nehány nappal  
ezelőtt Európaszerte feltűnést keltett a »Ti-

Nem tudtam, nekem szól-e a sok durva tréfa,  
mikre lent jóizűeket nevettek; nem hallot-  
tam, hogy mi történik alattam. Ott fent, jó-  
val felettem, láttam a kis zöld állatot, a mint  
halkan cseveg és félrehajtja sárga fejét.

— Come, Lori, come!

Zörgés az ágak közt és Lori alig pár mé-  
ternyre áll fejem felett.

A nép ordít, néhányan köveket dobálnak.  
Elitökéltem, hogy végrehajtom szándékomat.  
Megragadom az egyik ágat és annak segit-  
ségével közelebb jutok a madárhoz.

— Loritta, Loritta!

Igen, igen — felelt és lassan, óvatosan  
szállt lejjebb ágról ágra, majd biztonsága ér-  
zetében mind mélyebbre, mignem Loritta,  
egész testében reszkette, kezemen lél. Nyílt  
csőre ujjamat csókolt.

És én „vén csoroszlya” fényes nappal,  
ezer ember jelenlétében fent ülök a fán,  
karjaimba zárom „kedves állatomat” és sir-  
va fakadok.

Alulról tompa zugás hatott fel hozzám.  
Letekintettem. Lelkesült tömeg hurrah-t  
kiált. De én Lorit tartva, óvatosan mászkál  
a létrán és az emberek sorfala között mindent  
megvetve haladok át. A hönső öntudata bá-  
torított és ennek védelmében bizva vittem  
madaramat az utcán keresztül.

Haza érve, még egyszer visszapillantot-  
tam és mosolyogtam a tömeg felé. Sikerem  
készt; de ki merné állítani, hogy nekem is  
ne lett volna kalandom?

R.

meseknek egy cikke, a melyben a city-lap annak a politikának kíváncsi hasznait fejtegette, a mely Angolországot együttvezetné Olaszországgal és Ausztria-Magyarországgal a nagy európai kérdésekben. Örvendetesnek tartjuk Angolországot illetően nyomatékos föllépését az európai politikában. Most ennek az irányának újabb mozzanatát láthatjuk a »Times« cikkében. Emlékeztünk rá — nem olyan régen volt, alig két esztendeje — hogy Angolországban kellemetlen hangulatokat keltett Bismarck herceg colonialis actiója és akkor bizony az angolok nem igen hízolgöleg nyilatkoztak sem Németországról, sem Bismarck hercegről, sőt a kellemetlen hangulat majdnem összezördüléig mérgesedett el. Miután a »Times« multkor Olaszország és Ausztria-Magyarország összeműködését Angolországgal olyan melegen méltányolta és értékelt olyan magasra taksálta, őszinte örömmel látjuk, hogy ma Németország felé fordul és a német kormány érdemeit emeli ki az európai békepolitika körül. Alkalmat erre az angol vezér lapnak Bismarck herceg miniszteri jubileuma szolgálatát, a nem igen könnyen lelkesedő »Times«-t arra bírja, hogy a legnagyobb dicsőretekkel halmozza el a kancellárt, a kit nem régen még egészen másképen traktált az angol publicistika. A legnagyobb megnyugtató szolgálat, hogy Németország és Bismarck herceg iránt megszünt az animositás Angolországban, és föllismerték ott, hogy sokkal nagyobb érdekek utalják Európában az összetartásra Németországot és Angolországot, mint a melynek elválaszthatnák a végtelen Óceánokon, a hol sokáig marad elég hely a német coloniáknak is, és az angol coloniáknak is. A »Times« multkori cikkéből arra lehet következtetni, hogy a city-lap közelebbi fejtegetése nem volt pillanatnyi fölhívulás szüleménye, hanem mélyebb gyökerekkel bíró irányzat kifolyása. Angolország, Olaszország és Ausztria-Magyarország mellé látjuk állítva ebben az irányzatban Németországot is, a mint hogy reális értékkel alig is bírhatna olyan combináció, a mely számításai körébe vonja Ausztria-Magyarországot, de mellőzhetőknek vélné szövetséges társát: Németországot.

\*\*\*

Párisból írják: A lunevillei helyőrség egyik dragonos hadnagya Raonban vadászaton lévén, a német területéről háromszor rálöttek. Egyik lövés egy hajtó megölt, a másik széttroncsolta a hadnagy czombját, kinek lábát amputálni kellett. A határközségek nagy izgatottsággal vannak. Az orvosok kijelentették, hogy a lövések hadifegyverekből történtek. A Havasügynökség szerint, francia részről azonnal megindítják a diplomáciai akcióit.

## Tanügy.

Meghívás. A »Háromszékmegyei Tanító-testület« ez évi rendes közgyűlését október hó 21. és 22-ik napjain Kézdi-Vásárhely város tanácsháza nagytermében fogja megtartani, melyre a tagok és tanügy iránt érdeklődők tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat: Első nap (okt. 21.) 1. Elnöki megnyitóbeszéd. 2. Bizottságok kiküldése: a) a gyakorlati tanítás megbíráására; b) a tan- és humanitizetnek megtekintésére; c) a hangverseny jövedelmének számbavételére. 3. Titkári jelentés a testület két évi működéséről. 4. Választmányi vélemény »Minő okok folynak be a nagymérvű gyermekhalandóságra Háromszékmegyeében s mit tehet annak megakadályozására a tanító?« című kérdéssel; előadó: Sipos Sámuel léczfalvi tanító. 5. Az »Ungvármegyei Tanítótestület« felhívása a tanítók anyagi javítása érdekében, választmányi javaslat; előadó: a titkár. 6. Vajna Károly segélyegyleti titkár jelentése az elmúlt két évről. 7. Központi (Váncsa György) és segélyegyleti pénztáros (Barabás Mór) jelentései. 8. Az »Eötvös-alap«-nak 100 frttal tagjává lenni, választmányi javaslat; előadó: a titkár. 9. A létesítendő tanítói könyvtár jelen alapját kimutató választmányi jelentés, előadó: a titkár. 10. Egy méhészeti egyesület alakítása iránti választmányi javaslat; előadó: Álbú Sándor étfalvi tanító. — Második nap (okt. 22.) 1. Délelőtt 8—9 óráig gyakorlati tanítás a fu-felső-népiskola III-ik osztályában a vegytanból Gyöngyösi István által. 2. »A tanító teendője a tanulóknak vallás-erkölcsi érzésének felébresztése és fejlesztése érdekében« című tételről választmányi vélemény; előadó: Vajna Károly kézdí-

sárhelyi tanító. 3. Kezelési szabályzat az »Eötvös«, »segélyegyleti«, »temetkezési« alap és testületi tagdíjak nyugtázásáról, választm. javaslat; előadó: Nagy Károly árvaházi igazgató. 4. Az első napon kiküldött bizottságok jelentései. 5. Jövő évi közgyűlés helyének megállapítása. 6. Elnöki bezáróbeszéd.

Tudomásul. A gyűlés kezdetét veszi mindig délelőtti 9 órakor. Első nap este 8 órakor táncszünettel egybekötött jótékony célú hangverseny is lesz. Felkérnek a tagok, az elszállásolásról és a közös ebédről való gondoskodás szempontjából, hogy levelező lapon a gyűlésen való megjelenésükről Baló László bizottsági elnököt Kézdi-Vásárhelyen október 15-éig multhatatlanul értesíteni sziveskedjenek.

Figyelmeztetnek a tagok, hogy a gyűléstől való netaláni okolt elmaradásukat alapszabályszerűleg maga idejében zárt levélben elnökségnek jelentésük be, nehogy az ebből származó mulasztás esetén kellemetlenségek legyenek kitéve. A fuvar- és napidíj a tek. közg. bizottságnak folyó évi április havában újlag is hozott határozatával minden közs. iskolai tanítónak a községi részéről kiszolgáltatandó, mi ha nem teljesítették, a tanító visszereseti joggal élhet.

Együttal felhívjuk kartársainkat a segélyegyletek és az elhalt tagok után járó mult évekről hátrálékban levő díjaknak a közgyűlés alkalmával Barabás Mór pénztárnokhoz annál inkább való befizetésére, mivel ellenkező esetben közigazgatási uton lesz kénytelen a segélyegyleti igazgatóság a hátrálékokat felhajtani.

Kézdi-Vásárhelyen, 1887. szept 25-én.

A választmány megbízásából:

M. Székely János,  
elnök.

Gyöngyösi István,  
titkár.

## Különfelek.

— Jön a püspök. E hír töltötte be hetek óta városunkat. Ma már a hivatalos értesítés folytán a hir biztosan meg is valósul és jövő hó 7 én szerencsénk leend Szász Domokos püspök ő méltóságához. Igaz, hogy ez alkalommal csak mint áttutazót lesz szerencsénk tisztelhetni, de azért a kézdívásárhelyi ev. ref. egyház keblé tanácsa mindent megtesz arra, hogy szeretett főpásztorát igaz magyar szivességgel és vendég szeretettel fogadja. Innen 8-án Csik-Szeredába megy, hogy az új körlelkész hivatálába beiktassa és ez egyházat felszentelje. Városunk vallásos közönsége nagy számmal fogja kísérni ő méltóságát e hosszú útjában, annyival is inkább, mert a csikszereadi rendező bizottság a jelentkezők elszállásolásáról előre gondoskodik. X.

— Hymen. Dr. Pávai Vajna Gábor brassói közszeretben és tiszteletben álló ügyvéd, városunk szülőtte, folyó évi október 4-én tartja esküvőjét Hartel Juliánna urhölgygyel, Brassó város egyik legkedvesebb és legműveltebb hölgyével. Kísérje áldás és szerencse frigyüket! X.

— Tűzrendészet. A városunkban megalkotott tűzrendészeti szabályzat eddig még soha foganatosítva nem lett. Most ez ügy megoldását az érdemekben megöszült öreg polgármester vette kezébe, s hisszük, hogy az eredmény ki nem marad.

— Halálózás. Id. Tóth József káson-újfalvi jómódu birtokos élete 73-ik évében f. hó 26-án elhalt. Temetése 29-én lesz. Béke poraira!

— Hirtelen halál. Alcsernátonból egy szegény asszony bejött a mult vasárnap reggel. A mint a piacról szekerén visszatérően volt, hirtelen aláhanyatlott, s mikor a kocsis észrevette, már halva volt. A gyorsan megérkezett orvos szivszélhűdést konstataált, mely idült szívbajnak volt következménye.

— A kínai császár ajándékai Vilmos császárnak. A kínai császár Vilmos német császárt 90-ik születésnapjára ajándékokkal lepte meg. Berlinben ennek az udvariassági aktusnak különös fontosságot tulajdonítanak s a német lapok el vannak ragadtatva a »nap fiá«-nak szeretetreméltósága által. Ugy tekintik a dolgot, mint a kínai udvarnak az európai civilizáció előtt való kapitula-

lását és annál többet tartanak róla, mert a német nemzet uralkodóját érte a kitüntetés. Mint Berlinből írják, a kínai ajándék-tárgyakat a szerencse kíváncsisággal együtt vasárnap délből adta át az agg Vilmos császárnak a berlini kínai követ, Hsü-Ching-Cheng, az udvari, állami és katonai méltóságok jelenlétében. Az ajándéktárgyak mindegyike megannyi műemerk s nagy értéket képvisel. Egy részük az ugynevezett »jad«-kőből van faragva s a legremekőbb művészi cizellálás látható rajtuk. Vannak ezek közt gyümölcsök, írások, szerencsét hozó tárgyak és különösen egy kis hegy, melynek oldalán a rend szerint fehér jad-kőben keskeny piros erek húzódnak végig. Az ajándék legszebb tárgyai azonban két váza felséges szép kék virágokkal, a melyet ma már nem is készítenek többé. Ezek még a mult században Kien-Lung kínai császár által alapított, de azóta megszünt udvari porcellángyárból valók. Van egy gyümölcs-ösze is, ugyancsak ebből a gyárból; továbbá egy fali szőnyeg, mely öt méter hosszú s két méter széles. Ez a szőnyeg pompás kiállítású s a legszebb, a mi ilyesmiben valaha készült. A legfinomabb kínai selyemből van s gyönyörű középművésze és indigókék széle elragadja a szemlélt. A szőnyeghímzés alakjai a kínai mythosból vannak véve. Van ezenkívül még nyolcz kisebb függöny, melyek sötétvörös színűek s mindenféle exotikus vizinövények vannak rájuk hímözve a legduzzatb színváltozatban; végül két doboz legfinomabb Ching-ming tea, melynek illata utólréhetetlen zamatu. A Kínában tenyésztett teafajoknak ez a legjelesebbje.

— Ferencz császárnak egy a bécsi kongresszus idejéből való tréfás mondatát eleve nitették fel legutóbb Bécsben az udvari ünnepélyek alkalmával. Hogy a követek és a tábornokok a bécsi kongresszuson mind el voltak halmozva érdemrendekkel és szalagokkal, az természetes. Mindamellett kiváltak közülük az orosz tisztek, kik valósággal el voltak lepve effőle kitüntetési jelvényekkel. Ferencz császár, valahányszor az orosz tábornoki kart neki bejelentették, ezt a parancsot adta segédtszójának: »Bocsássa be tehát az égboltozatot.«

— Veterán színészeink jól sikerült arcképeit hozza az »Ország-Világ« 39-ik száma a nemzeti színház ötvenéves jubileuma alkalmából. Köztük van: Egressy, Lendvai, Laborfalvi Róza, Fancsy, Szentpéteri, Megyery, Bartha stb. A közlemények sorában ott találjuk Gaál Mózes »Virasztás« című hatalmas költeményét, Groller Balduin »Dóra herceg« című regényének a végét, alkalmi cikket a kolozsvári király-látogatásra, s Váli Bélától a »Nemzeti színház megalapítása« czimen érdekes visszapiantást, Castelnovo elbeszélését, Bánfalvy Lajos »Tulvilág« című rajzát, »A hétről« Székely Huszártól. A képek közül még felemlítjük a kolozsvári Bánffy-palotát, s több kolozsvári képet. Végül az élénk szemlemben szerkesztett rovatokat, s a borítékon »Egy kosár apróság«-ot.

## Apróságok.

Csak rücskös kell neki.

— Voltál a bumsztiban, földi?  
— Vótam bizony!  
— Akadt-e leány?  
— Akadt hát.  
— Rücskös?  
— Nem biz a!  
— No, akkor az ördögnek kék.

Közszól erre a vártakomendáns önkéntes:

— Hát magának a szép lány nem is inyére való?

— Hej uram, a lány, ha rücskös, fizet; de ha derék, még ő kíván fizettségét.

Vallás és patika.

A csépai gyógyszerárban nem rég egy falusi ember porokat rendelt.

Elkészülvén az orvos, azt kérde tőle a gyógyszerész:

— Hát ostya kell-e a porokhoz? Mert keserűek ám.

— Nem kell, kérem alásan, — válaszolt a hitbuzgó gazda — mert a beteg református.

Bizonyosan.

Sehogy sem izlik a korcsmáros ujonan csapra vert bora a vendégeknek.

— Nem értem, — fakad ki a korcsmáros — pedig ez a bor nagyon tiszta.

— Hiszem, hogy tiszta, — válaszol az egyik vendég — bizonyosan jól megmosta... vízzel.

A másik.

— Ugyan hogy tudsz már annyit inni? — kérde valaki részegeskedő barátját.

— Látod, — válaszol ez — ha egy liter bort megittam, egészen más ember vagyok s akkor aztán azt kérde magamtól: miért ne ihatnék az a másik ember is egy litercskét?

Örvendetes esemény.

Egy vidéki városban egy fiatal nő örömsugárzó arccal siet barátjához, ujjongva nyakába borul s kitörőleg mondja:

— Hála Istennek! Párisba utazunk! Férjemet megmarta egy veszett kulya.

Gyermek-szobából.

— Nem megmondtam, Nőzike, hogy a papa íróasztalához nyulni nem szabad?

— Hiszen, édes mama, nem is akarok én írskálni, csak alszom rajta, mint a — papa szokta.

Katonás jelentés.

Kapitány: Örmester, hol van káplár Borbély?

Örmester: Kapitány ur, jelentem alásan, káplár Borbély ma éjjel gutaütésben meghalt — orvosi segédlet mellett.

Gazdag örökség.

A napon heverészett a vajda. Egy tucsat rajkója ugrándozott előtte játszadozva. A legidősebb lehetett vagy 12 éves.

— Ugyan mit hagysz erre a sok gyerekre? — kérde egy arra menő uri ember.

— Hát kire márádna ez a nagy világ? — feleli az öreg dádé rózsás nagy kedvében.

## CSARNOK.

Folyamok a tengerben.

A tenger semminemű tüneménye nem vonta magára annyira a művelt világ figyelmét és nem ösztönözte annyira a tudósokat kutatásra, mint épen a tenger önálló életének két jele: az ár-apály és az áramlások. Ezen áramlások közül ránk európaiakra nézve legfontosabb a Golf-áram. Schweiger-Lerchenfeld A. jeles művéből a Golf-áramnak következő leírását vesszük át:

A Golf-áram egy az Óceánban erősen kifejezett folyam, melynek természetes partszegélyei vannak és mely különben is egy Floridától az Északi jeges tengerig 600 földrajzi mértföldre terjedő erőteljes folyam jellemző sajátosságait mutatja. Az Amazon, a Mississippi és más ugynevezett óriási folyamok vele összehasonlítva alárendelt kis folyócskák. Azon mérések és számítások szerint, melyeket Livingstone e tekintetben eszközölt, a Golf-áramnak már eredeténél a Florida-öbölben ezerszer több a vízmennyisége, mint a Missisipinek torkolatánál. A színben is vannak az Óceán e folyamának különös sajátosságai. Átlátszó, tiszta, de mélyen indigókék, és ezáltal különbözik oly jellemzően a Hatteras-fokig a tenger közönséges földjétől, hogy oly járművön, mely vízi partjait átszeli, egészen tisztán észrevehetjük a határvonalat. Legérdekesebb sajátossága a Golf-áramnak azonban aránylag igen magas hőmérséke. Az áramlat eredeténél a Florida-öbölben 30° C. A Hatteras-fok közelében mintegy 27° C. és az új-fundlandi zátonyoknál körülbelül 20°. Itt még télen is átlag 15°-kal melegebb, mint a szomszédos tenger.

A Golf-áram nagy kiterjedését már fennebb jeleztük. A mexikói tengeröbölből, melyből Florida és Cuba között lép ki, Florida mentén észak felé folyik, s aztán az amerikai partokkal párhuzamosan északi irányban tovább áramlik. Az új-fundlandi zátonyoknál kelet felé az Azori-szigetek felé tart és miután a főáram elágazott, az afrikai partoknak fordul, hol a zöldfoki (Cap-Verdi) szigetek nyugat felé kikerül, hogy megint az Antila-tengerbe ömöljék. A Golf-áramnak egy tekintélyes része azonban északkeleti irányba folyik. Európa keleti partjai felé Irland, Anglia és Norvégia partjait mossa és egyes ágai a sarki tengerig hatolnak. A Golf-áram szélessége a Bahama-szigetek közt csekély, csak mintegy 50 kilométer; a Hatteras-foktól kelet felé 120 kilométernyi, azonban gyorsan növekszik 1000 kilométerig.

A Remini szorosban 7, a Hatteras-foknál 5 kilométernyi sebességgel áramlik óránként, mely azonban a nyílt tengeren, hol ágya szélesebb, egy-két kilométerrel kevesebb. Floridától Európa partjáig mintegy 5 1/2 hónapig folyik és Humboldt kiszámította, hogy egész körutja Floridától körül egész a mexikói öböl 2 évig és 10 hónapig tart. A Golf-áram legszűkebb helyén mintegy 360 méter, a Hatteras-foknál 200 méter mély. Az előbb említett körút közepén van egy teljesen nyugodt tengerrész, mely uszó toboztömegekkel van fedve. Ez a sokat emlegetett Sargatto-tenger. Körszerű kerengését illetve a kísérletekben nincs hiány. Berghaus (Allgemeine Länder- und Völkerkunde) 21 jól bedugaszolt, bepecsételt s iratokkal ellátott palackról tesz említést, melyek az áramlatnak átengedve a körutat megtették. Sőt Beechey admirális százánál több ily palacknak utját jelölte meg a térképen. Ezek közül kettőt a déli részen, Afrika keleti partjain egyszerre dobtak a tengerbe, közülök a Trinidad szigeten ért partot; ez tehát csak az aequatorialis törzsáramlaton ment keresztül, a másikat ellenben Guernsey sziget mellett az angol csatornában találták meg, ez tehát az egész körutat megtette.

## Piaczi árak

Kézdí-Vásárhelyt, szeptember 22-én.

|                    |                  |             |
|--------------------|------------------|-------------|
| Buza (tiszt)       | hektóliterenkint | 5 frt — kr  |
| " (elegy)          | "                | — frt — kr  |
| Rozs (tiszt)       | "                | 3 frt — kr  |
| " (elegy)          | "                | 3 frt — kr  |
| Arpa (tiszt)       | "                | 2 frt 70 kr |
| " (elegy)          | "                | — frt — kr  |
| Zab                | "                | 1 frt 50 kr |
| Törökbuza          | "                | 4 frt 40 kr |
| Kása (köles)       | hektóliterenkint | 8 frt — kr  |
| " (árpa)           | "                | 24 frt — kr |
| Borsó              | "                | 5 frt — kr  |
| Lenese             | "                | 8 frt — kr  |
| Fuszulyka          | "                | 4 frt — kr  |
| Pityóka (legszebb) | "                | — frt — kr  |
| Marhahús           | kilogr.-kint     | — frt 28 kr |
| Disznóhús          | "                | — frt 44 kr |
| Juh-hús            | "                | — frt 20 kr |
| Szalonna           | "                | — frt 60 kr |
| Faggyu (nyers)     | "                | — frt 22 kr |

Felelős szerkesztő:

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Ifj. Kovács Dániel.

Háromszékvármegye alispánjától.

Sz. 8059—1887.

## Hirdetmény.

A nagyméltósági földmívelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszter urnak idei július hó 27-ről 28166. sz. a. kelt magas rendelete következtében a vízjogi törvény (1885. évi 23. t.-cz.) 189. §-a, valamint ezen törvény végrehajtása tárgyában a nagyméltósági földmívelés-, ipar- és kereskedelmi és a közmunka- és közlekedési m. kir. miniszter urak által egyetértőleg 1885. évi december hó 31-én 45689. sz. a. kibocsátott általános rendelet 87. §-a alapján újabban is felszólítom a Háromszékvármegye területén fennálló vízi művek és víz használati jogait tulajdonosait, hogy a jogait nyakakra vonatkozó engedélyt (ha azt eddigi hirdetésem folytán még nem tették) 1888. évi február hó 1-ől napjái, azaz ezernyolczszáznyolczvannolcz évi február hó első napjái nálam írásban mutassák be, vagy pedig írásban igazol-

ják azt, hogy vízi műveik az 1866. év január hó 1-seje óta háborítatlanul fennállanak a nélkül, hogy mások jogosult érdekeit sértenék, és mint ilyenek, az illetékes hatóságok által károsoknak találtatnak volna. Megjegyzetjük, hogy a bejelentések bélyegmentesek. Ezen bejelentési, illetve igazolási kötelezettség minden hatósági engedélyre szoruló vízi munkát tulajdonosára kiterjed, tehát öntözési, lecsapolási, ármentesítési, ipari vállalatokra, malmokra, továbbá nyilvános és magán vízvezetésekre, nyilvános és magán csatornákra, mesterséges víztartókra, védgátokra és zsilipekre egyaránt érvényes.

A kik jogosítványukat igazolni nem tudják, vagy igazolás végett a fenn kitett határidőben nem jelentkeznek, azoknak vízi műveik az idézett törvény 191. §-a értelmében nem létezneknek fognak tekintetni, s az ily vízi művekre nézve a vízjogi törvény 163. §-a és következő szakaszai és a hivatkozott általános miniszteri szabályrendelet 3—32. §-ai lesznek irányadók.

S. Szentgyörgyön, 1887. szept. 15-én

Báró Apor Gábor,  
alispán.

2—3

Van szerencsém a n. érd. közönség figyelmét felhívni, hogy könyvnyomdamban a következő

# NYOMTATVÁNYOK

állandóan raktáron tartatnak és kis mennyiségben is igen jutányos áron kaphatók:

## Közigazgatási nyomtatványok.

### a) Adóügyekhez:

Adóbejelentés, kisírószövegek  
szeszgyárosoknak.  
Adónátrátléki kimutatás, havi.  
" " " 1 évi.  
Adó-intés  
Arverési hirdetmény.  
Bélyegjegy-megrendelési ív.  
Bélyegjelet.  
Cukor, kávé és sörfogyasztási adóbejelentés  
Dohánygyártmány-megrendelés.  
Kimutatás az év végén fennmaradt s behajthat-  
lanság cím. leirandó egyenes adónátrátlékokról  
Küladó-nátrátléki kimutatás, külív  
" " " belív  
Záloglasi, "becsl. és ár." jknyv, külív  
" " " " " belív  
Záloglasi jknyv.  
Földadó-kivetési kulcs.

### b) Községi bíráskodáshoz:

Idésvény.  
Ítélet.  
Közbesítési revény.  
Panasz.  
Panaszkönyv.  
Tárgyalási jegyzőkönyv.  
Tárgyalási jknyv, békés esetekhez  
Tárgyalási jknyv makacsági esetben  
Záloglasi jegyzőkönyv.

### c) Cselédügyekhez:

Cseléd-könyv.  
Cseléd-elbocsátási bizonyítvány  
" könyvi ajánlat  
" nyilvántartás  
Gazda-nyilvántartás

### d) Erdőkihágásos ügyekhez:

Erdei kihágások utáni pénzbüntetések nyilvántar-  
tása  
Felelőbizetés a közigazgatási bizottsághoz  
Idésvény.  
Iktató-könyv.  
Nyilvántartás az 1879. évi XXXI. t. cz. alapján  
bejelentett és tárgyalat erdei kihágásokról  
Panaszkönyv.  
Pénz-napló erdőkártérítések- és pénzbüntetések  
Tárgyalási jknyv.

### e) Vegyes községi ügyekhez:

Állategészségügyi kimutatás.

Arverési jknyv  
Baromvására jegyzőkönyv.  
Ellennyugta  
Építkezési engedély  
Földkönyv  
Hagyatékli leltár, belív  
" külív  
Haláleset-felvétel, bíróságok részére.  
Haláleset-felvétel, gyámhatóságok részére.  
Haláleset-felvétel a brassói kir. illetéksabási  
hivatal részére.  
Halál-okok idő szerinti kimutatása.  
Iktató-könyv.  
Járványbetegségi kimutatás.  
Jegyzőkönyv a községben kiad. lólevelekről  
Jegyzőkönyv a községben kiad. marhalevelekről  
Jegyzőkönyv a község előjárósága által kiállított  
utlevél-ajánlatokról.  
Jegyzőkönyv a levágott szarvasmarhákrol.  
Jegyzőkönyv az árvák követelésének nyilvántar-  
tásáról.  
Jelentési levél, utazók számára.  
Kataszteri birtokir, külív  
" belív  
Közbesítési iktató-jegyzőkönyv.  
Közmunka-nyilvántartási jknyv.  
Határszéli igazolványérti utalvány.  
Községi leltár.  
Községi költségterv.  
Községi marha-igazol. (Könyvecske).  
Községi sommás marhalétszám-kimutatás.  
Községi számadás.  
Pénzkezelési jegyzék.  
Pénztári napló községek részére.  
Szopóborju-jegyzőkönyv.  
Törzskönyv-lap, külív  
" belív

Tűzvézés-jelentés.  
Utlevél-utalvány, a legújabb belügymin. rendelet  
szerint.  
Vendég-könyv.  
Záloglasi-jegyzőkönyvi napló.  
Bejelentés az alispáni hivatalhoz pénzküldeményről.  
Haszonbéri jegyzőkönyv.  
Szemcsés kórháztalab B. és C. minta.  
Himlőjárvány kimutatás.  
Vására kiállított marhajárlati jegyzőkönyv.  
Birtoknyilvántartási jegyzék 1 minta.  
" " 2  
" " 3

### f) Halottkémi ügyekhez:

Halottkémi iktató-könyv.

Halottvizsgálati bizonyítvány, I. minta.  
Halottkémi jelentés, II. minta.  
" orv. segélyben nem részesi-  
tett gyermekek haláláról, III. minta.  
Halottkémi jelentés rendkívüli halálesetről, IV. m.  
Halottkémi jelentés talált hulla iránt, V. minta.  
Halottkémi jelent. ragályos, járványvá válható  
vagy járványos betegségben történt haláleset-  
ről, VI. minta.  
Halottvizsgálati jknyv, VII. minta.  
Halottkémi jelentés halottvizsgálati jknyvek-  
kel, VIII. minta.

### g) Katonai ügyekhez:

Bizonyítvány, újoncz-felszólamlási ügyben.  
Iktató-könyv, hadköteles szökevények részére.  
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a sorhad ré-  
szére.  
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a honvédség  
részére.  
Kipuhatólasi jegyzőkönyv, hadköteles szökevé-  
nyekről.  
Változási kimutatás, a sorhad részére.  
Változási kimutatás, a honvédség részére.

### Kir. bir. végrehajtási nyomtatványok:

Arverési hirdetmény.  
Arverési jknyv.  
Hirdetés az igénylőkhöz.  
Hivatalos jelentés, a 3 hóg nem szorgalmazott  
végrehajtásról.  
Hivatalos jelentés, a teljesített végrehajtásról.

### Vegyes szakértői nyomtatványok:

Himlőoltási bizonyító tábla.  
Himlőoltási részletes kimutatás.  
Szám, utalvány és nyugta, szakértőknek, bün-  
nyben.  
Utazási napló

### Egyházi nyomtatványok.

#### a) Róm. kath. egyházi ügyekhez:

Családi értesítő.  
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio in-  
dubiam et adestator in Baptisatorum.  
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio in-  
dubiam et adestator in Copulatorum.  
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio in-  
dubiam et adestator in Defunctorum.  
Leltár r. k. lelkészi, kántortanítói, tanítói stb. va-  
gyonról  
Leltár r. k. iskola ingó és ingatlan vagyonáról  
Leltár r. k. templom ingó és ingatlan vagyonáról

Levélboríték „Nagyméltósági és Főtisztelendő  
Lőnhart Ferencz urnak” stb. czimarrattal ellátva.  
1 drb 2 kr.  
Levélboríték „A főtisztelendő róm. kath. esperesi  
hivatalnak” czimarrattal ellátva. 1 drb 2 kr.  
Levélboríték „A nagyon tisztelendő lelkészi hiva-  
talnak” czimarrattal ellátva. 1 drb 2 kr.  
Matricula Baptisatorum.  
" Copulatorum.  
" Defunctorum.  
Mixta-matrimonia.  
Nyugta és ellennyugta.  
Pénztári napló. külív  
" belív  
Rovatos kimutatás a r. k. egyház adóairól külív  
" belív  
Ügyviteli napló r. kath. lelkészi hivatalok részére  
Kepe-kimutatás.  
Családi kimutatás.

#### b) Róm. kath. iskolai ügyekhez:

Iskolai anyakönyv, B. minta.  
" tanköteles növendékek részére  
" felvételi napló, A. minta  
Mulasztási napló, C. minta.  
" statisztikai kimutatás, vagyis 3-as tabella

### Községi iskolai nyomtatványok:

Iskolai mulasztási bejelentés a tanfelügyelőséghez  
" pénztári napló  
A 6—12 és 13—15 éves gyermekek összeírasi kimu-  
tatása.  
Községi iskolai költségvetés.  
Községi iskolai számadás.  
Az iskolába beirt 6—12 és 13—15 éves gyermekek  
névszerinti kimutatása.

### Ügyvédi nyomtatványok:

Adás-vevési szerződés.  
Arverési feltételek.  
Arverési keres, ingóságokra és ingatlanokra.  
Kötelezvény  
Kötelezvény fél íven.  
Meghatalmazás.  
Tulajdonjog bekebelezése iránti keres  
Váltó-kereset. " " felzete  
Zálogjog-bekebelezési, előjegyz. keres " felzete  
Zálogjog törlese iránti keres " felzete  
Sommás kereset " " felzete  
" " felzete

Raktáromat folyton nagyobbítani törekszem, hogy így a n. é. közönség igényeinek gyorsabban és jutányosabban felelhessek meg.

Elvállalok továbbá mindennemű könyvek, folyó- és röpiratok, bármimemű alapszabályok, hivatalos nyomtatványok, rovatos iven, körlevelek, felhívások, árjegyzékek, számlák, étlapok, nász- és vigalmi jelentések, mindennemű meghívók, névjegyek, tánczrendek, ujévi és más alkalmi üdvözlések, falhirdetmények, szóval minden a könyvnyomdászati körébe tartozó minták csinos és gyors kiállítását.

Ajánlom írószereimet, levélpapiraimat, levélborítékaimat és tentáimat, melyekből raktárt tartok s melyekből gyári áron szolgálhatok.

Tisztelettel

**SZABÓ ALBERT,**  
könyvnyomdatulajdonos.